

Fordított tanterem módszere

- A hozzászóláshoz [regisztráció](#) és [bejelentkezés](#) szükséges

Módszer típusa

Tanítási-tanulási módszerek

Tanítási-tanulási módszer típusa

Tanulóközpontú

Rövid összefoglalás

A fordított tanterem tanulóközpontú módszer. A „megfordítás” abban áll, hogy a tananyag feldolgozása nem a szokásos módon, tanári magyarázattal kezdődik...

A módszer kifejtése

A fordított tanterem tanulóközpontú módszer. A „megfordítás” abban áll, hogy a tananyag feldolgozása nem a szokásos módon, tanári magyarázattal kezdődik, hanem azzal, hogy óra előtt, otthon a tanulók tanulmányozzák a tanár által előre kiadott, a témakörhöz kapcsolódó, gondolatébresztő digitális tartalmat (videót, képet, szöveget), amit azután az órán a tanár irányításával közösen vagy csoportokban feldolgoznak. Tapasztalatok igazolják, hogy a módszer elmozdulást jelent a hagyományos tanárközpontú oktatástól a személyre szabott diák-központú tanítás irányába.

A diákok otthon, saját tempójukban ismerkednek a tananyaggal, és amikor megérkeznek az órára, már be tudnak kapcsolódni a témakörrel kapcsolatos beszélgetésbe. Az órán alkalmazzák az otthoni tanulással szerzett ismereteket, és a magyarázat passzív hallgatását az órai munkában is felválthatják az aktívabb, együttműködő tevékenységek.

Más, aktív tanulási módszerekhez hasonlóan, a fordított tanterem alap gondolata is jóval a 21. század előtt megszületett. A 19. század elején az egyesült államokbeli West Point katonai akadémián a tanulóknak a tanítás előtt fel kellett dolgozniuk a tananyagot, és az órát kérdések megválaszolásával és problémák csoportos megoldásával töltötték.

"Elkezdtém felforgatni a hagyományos információátadási modellt. Az információgyűjtés teljes mértékben a diákok feladata. El kell olvasniuk az anyagot az óra előtt, így az órát tevékenységben a megbeszélésnek, a társak közötti interakciónak, a feldolgozásnak és a gondolkodásnak szentelhetjük. Én úgy tanítok, hogy nem magyarázok, hanem kérdezek." (E. 2009).

Széles körű elterjedése csak néhány évvel ezelőtt következett be, amikor a technológia fejlődése révén egyszerűsödött a digitális tanulási tartalmak, videók, képek, digitális szövegek létrehozása és megosztása. A robbanás a web 2.0 eszközök megjelenéséhez kapcsolható (2004): amihez korábban számítógépet kellett tudni programozni, ettől kezdve alapszintű digitális készségek birtokában mindannyian meg tudjuk csinálni.

A módszert két amerikai középiskolai tanár, Jonathan Bergmann és Aaron^[1] fedezte fel újra 2000-ben, akik elhatározták, hogy videóra rögzítik az órákat, és az interneten megosztják azokkal a diákokkal, akik gyakran hiányoztak sporteseményeken való kötelezettségeik miatt.

[Simplifying Flipped Learning](#)

Ebben a videóban (6 perc) Jonathan Bergman röviden és nagyon egyszerűen elmagyarázza, hogyan kapcsolódik a fordított osztályterem módszere a Bloom-modellhez, és hogyan segíti a tanulók magasabb rendű gondolkodási készségének (HOTS) fejlesztését.

Magyarázata világossá teszi, hogy a fordított osztályterem nem a házi feladatok és az órai tevékenységek felcseréléséről szól. A módszer lényege az óraszervezés megváltoztatása, egy lehetséges válasz a pedagógia alapvető problémáira. Hogyan lehet motiválni a diákokat, hogyan lehet felkelteni az érdeklődésüket a tanulás iránt már az új ismeret bevezetése előtt?

Hogyan lehet őket az órán a közös munkába bevonni?

Hogyan kell alkalmazni?

„A fordított tanterem olyan pedagógiai megközelítés, melyben a közvetlen tanítás (direct instruction), a csoportos tanulási térből az egyéni tanulási térbe helyeződik át, a csoportos tanulási tér pedig dinamikus, interaktív tanulási környezetté változik: a tanulók a tanár irányításával alkalmazzák a megtanult fogalmakat, és kreatív módon foglalkoznak a tanárral (Flipped Learning Network)

Nincs egyetlen előírt módszer a Flipped Classroom módszer alkalmazására. A módszer feltételezi a tanár pedagógiai kreativitását és korlátlan szabadságát az eszközök kiválasztásában.

Aktív tanulásra alkalmas elrendezés

[Általános iskolai osztályterem Alaszkában](#), 2007

Forrás: Wikimedia Commons. Egy tanár Alaszkában a Creative Commons Attribution 2.0 Generic Licence felhasználásával publikálta

A „Flipped Learning Network” weboldalon a közösség megfogalmazta a módszer alkalmazásának néhány kulcsfontosságú feltételét:

1. **A módszer rugalmas környezetet igényel.** Mivel az osztályon belüli tevékenységek egy megfordított osztályteremben a tanulói tevékenységek az együttműködésen alapuló csoportmunkától az egyéni tanuláson át a közös kutatásig változhatnak, a tanárok gyakran átrendezik a termet, a fizikai elrendezés is megfeleljen ezeknek a változatoknak.
2. **A fordított tanuláshoz a tanulási kultúrát is meg kell változtatni.** A megfordított tantermek a tanárok által vezetett tanításról áthelyezik a hangsúlyt a diákok által vezérelt tanulásra annak érdekében, hogy az aktív tanulás segítse a tanulókat tananyag mélyebb megértésében.
  - A fordított tanuláshoz **előre megtervezett tartalomra** van szükség. A tanár felméri, hogy mely anyagrészt célszerű előre kiadni, és mi az, amit közvetlenül neki kell megtanítania, hogy

a konstruktivista módszerekkel egyrészt hozzásegítse a diákokat a fogalmi megértéshez, másrészt az ismeretek gyakorlati alkalmazásához.

- A fordított tanuláshoz **tapasztalt tanárookra** van szükség. A fordított osztályterem módszere, a tananyag digitális eszközökkel való bemutatása – nem a tanár kiváltására szolgál. A tanárral a tanteremben eltöltött idő több szempontból nagyon fontos, ekkor lehet felmérni például, hogy a diák valóban megértette-e az anyagot vagy sem.

Hivatkozások:

Mazur, E. (2009). Farewell, Lecture? *Science*, 323(5910): 50–51.

Halász, G. (2016). „Átfordított tanulás”. Esettanulmány az oktatási innovációk születésének és terjedésének dinamikájáról. Kézirat https://ppk.elte.hu/file/atfordított_tanulas_hg.pdf (Hozzáférés: 2024.11.15.).

Hartyányi, M. Et al. (2018): Fordított osztályterem a gyakorlatban – Módszertani megújulás a szakképzésben, iTStudy Hungary Számítástechnikai Oktató- és Kutatóközpont, Gödöllő?, ISBN 978-615-81083-0-0. <https://www.flip-it.hu/> (Hozzáférés: 2024.11.15.)

---

[1]Jonathan Bergmann and Aaron Sams initiated the foundation of the Flipped Learning Network (FLN) in 2012, the non-profit organisation and online community of teacher who are interested in FC.

A módszerrel kapcsolatos kihívások, buktatók és azok kezelése

Növekvő népszerűsége ellenére a fordított tanterem módszere nem mentes a nehézségektől. A tanárok vonakodnak az alkalmazásától, mert úgy érzik, hogy nem tudják, hogy kell videót készíteni, szerkeszteni és a weben megosztani. Mik az ellenérvek?

- A videókészítéshez és megosztáshoz ma már gyakran egy mobiltelefon is elég, ha pedig a pedagógus mégsem szeretne erre vállalkozni, bevonhatja a diákokat – hiszen ezzel még tovább erősíti az együttműködést.
- A COVID időszak alatt a videokonferencia rendszerek napi munkaeszközzé váltak, és kiválóan alkalmasak arra, hogy egy előadásról videofelvétel

készüljön.

- Végül, nagyon fontos hangsúlyozni, hogy a diákoknak kiadott anyag nem feltétlenül videó. Ez lehet bármilyen formában megosztott, jó minőségű digitális tartalom vagy ingyenes oktatási forrás, amit a tanár a tanulási célok szempontjából megfelelőnek talál.

A pedagógus szabadon eldöntheti, hogy hogyan alkalmazza a módszert, a saját diákjai, osztálya és a tantárgy sajátosságainak megfelelően milyen egyéni megoldást talál legjobbnak.

Végül, bár a technológia alkalmazása szorosan hozzá tartozik a fordított osztályterem módszeréhez, a hangsúlyt nem a technológia, hanem a kitűzött tanulási célok határozzák meg. A tanulás, a tanítás a technológia öncélú alkalmazásával, a pedagógiai célok előzetes átgondolása nélkül a fordított tanterem módszerrel sem igazán lesz hatékony.

Gyakorlati tippek a módszer alkalmazásához

A pedagógus szabadon eldöntheti, hogy hogyan alkalmazza a módszert, a saját diákjai, osztálya és a tantárgy sajátosságainak megfelelően milyen egyéni megoldást talál legjobbnak.

Végül, bár a technológia alkalmazása szorosan hozzá tartozik a fordított osztályterem módszeréhez, a hangsúlyt nem a technológia, hanem a kitűzött tanulási célok határozzák meg. A tanulás, a tanítás a technológia öncélú alkalmazásával, a pedagógiai célok előzetes átgondolása nélkül a fordított tanterem módszerrel sem igazán lesz hatékony.

A módszerhez javasolt digitális eszközök:

Video szerkesztők: [Animoto](#); [Biteable](#), [Canva](#); [h5p](#); [Bandicam](#); [Powtoon](#)

Órai értékeléshez: [Mentimeter](#); [Kahoot](#); [Quizizz](#), [BookWidgets](#); [Symbaloo](#); [Quizlet](#); [Google Forms](#)

Együttműködéshez: GDrive, MSTEams

Tanári, tanulói visszajelzések

MIT SZERETNEK A DIÁKOK A MÓDSZERBEN?

*Pozitív élmények, **jobb hangulat***

*Úgy dolgozhatom fel az anyagot **ahogy nekem tetszik***

*Hogy a Tanár(nő)t megismerhettük **más helyzetben***

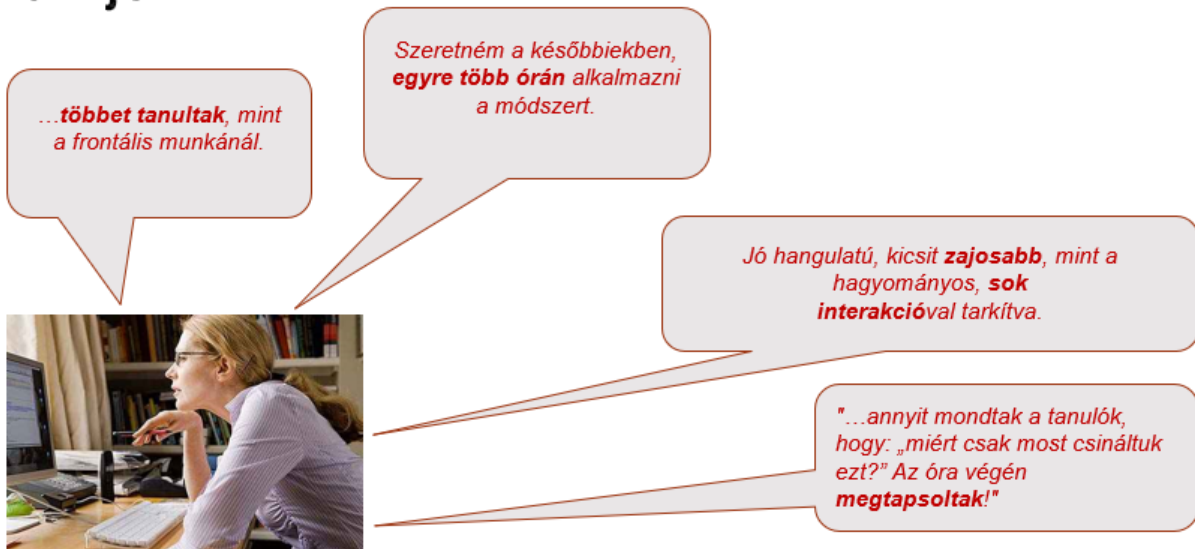
*Hogy **bárhol** meg tudom nézni a videókat, csak a telefonom kell hozzá*

*Érdekesebb az óra és **aktívabb***

*Sokkal kreatívabbak és **pörgősebbek** az órák*

HOGYAN JELLEMZIK A TANÁROK A FORDÍTOTT ÓRÁJUKAT?

A módszer előnyei

A fordított modell segíti a **differenciálást**. Azzal, hogy a tananyagok online elérhetők akár többféle formátumban is, azok a tanulók, akik lassabban haladnak, megtehetik, hogy kisebb szünetekkel többször átnézik, míg azok, akiknek könnyebben megy a tanulás, azonnal tovább tudnak lépni a következő leckére, amint készen vannak.

„Nem túlzás ezt a radikális oktatási innovációk közé sorolni, hiszen az történik itt, hogy az IKT multimédiás technológiák által teremtett térben, ezeket kihasználva, zajlik az oktatás, jelekkel átalakítva a tanulás szervezésének módját, a tanári munkavégzés módját, a tanári munka természetét és a tanulói tanulás formáját. Alapvetően a módszerek nagyon fontos tényezője az IKT technológia, elengedhetetlen elem azonban az emberi tényező, a human agency, azaz az olyan tanárok, az olyan oktatási intézmények, amelyek az általuk érzékelt problémákhoz a saját energiákat mozgósítanak, amelyek támogatják az újításokat. A digitális technikát pusztán a tanulás megsegítésére kapcsolják be a folyamatba. A technológia úgy, mint a tanári előadások video felvételek, ezek digitális felületeken történő közzététele, folyamatosan támogatja az új anyag egyéni feldolgozását. A flipped classroomnak, mint innovációnak fontos eleme a tanulási energia átcsoportosítása, a tanulók és tanárok közötti munkamegosztás átszervezése. Hiszen a tanári munka egy része áttevődik a tanulók oldalára, a tanári munkaidő egy része pedig átválik olyan tevékenységekre, amelyeket korábban nem, vagy csak kisebb mértékben végeztek el.” (G., 2016).

Az iskolában sokféle lehetőség nyílik a megértést segítő tevékenységekre, ilyen például

- a kérdések mentén a tanárral és társakkal folytatott beszélgetés,
- a tananyaghoz kapcsolódó problémák közös megoldása,
- az egyéni megoldások bemutatása, megvitatása az osztálytársakkal és a tanárral,
- közös kísérletek és a laboratóriumi munka tananyag megértésének ellenőrzésére,
- kisebb ismeretanyagok kidolgozása tanulópárokban.